

TAKIM TEZGAHLARI

SEKTÖRÜN TANIMI

Bu rapor aşağıda Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon Numaraları verilen ürün gruplarını kapsamaktadır.

GTİP NO: 8456-8468, 8515

Takım tezgahı tasarımı ve imalatı temel mühendislik sanayidir. Takım tezgahı sektörü, genel makine imalat, otomotiv ve savunma sanayi sektörü ile doğrudan ilişkili bir sektördür. Takım tezgahları, bütün diğer makinelerin imalatını sağlayan bir ana makine ve yatırım malı olarak değerlendirilmektedir. İmal edilen her şey, ya bir takım tezgahı, ya da yine bir takım tezgahı ile imal edilmiş bir makine vasıtası ile yapılmaktadır. Kalemde, otomobil üretim endüstrisine kadar, her ürünün üretilmesinde bir veya birden fazla takım tezgahı kullanılmaktadır.

Diğer bütün endüstrilere ana malzeme sağlayan takım tezgahları endüstrisi, standart üretimin yanı sıra, siparişe talep edilen teknoloji yoğun ürünler de imal etmektedir. Takım tezgahları, yüksek kalitede ana makinelerle imal edilen yüksek hassasiyetteki mil, rulman, hassas kaymalı yatak ve vidalı hareket millerinden oluşmaktadır. Bir sahadaki makine imalatında kullanılan ana takım tezgahları teknolojisi, başka bir endüstri sahasında da yardımcı veya destekleyici teknoloji görevini üstlenebilmektedir. En ufak bir bağlantı, aktarma elemanını ve komponenti istenilen toleransta imal etmek için, takım tezgahları teknolojisine, bilgi ve tecrübesine ihtiyaç vardır. Bir ürünün imali, bu üretim için kullanılan takım tezgahlarıyla doğru orantılıdır. Başka bir deyimle, bir ülkenin teknolojik üstünlüğü ürettiği ve kullandığı takım tezgahlarının miktarı ve özellikleri ile doğru orantılıdır diyebiliriz. Takım tezgahları sektörü, gelişmiş ülkelerin sanayilerinin omurgasıdır.

TÜRKİYE'NİN DIŞ TİCARETİ

İhracat

Takım tezgahları ihracatımız yıllar itibariyle ciddi bir artış eğilimi göstermektedir. 2000 yılında 92,5 milyon Dolar olan takım tezgahları ihracatı, 2010 yılında 505,8 milyon Dolar, 2018 yılında ise 855 milyon Dolar değerine ulaşmıştır. 2019 yılında ihracatımız bir önceki yıla göre %3,6 artarak 886,6 milyon Dolar seviyesindedir. Takım tezgahları ihracatımızın %12'si Almanya'ya, %30'u ise Almanya, Rusya, ABD, Polonya ve Fransa'ya gerçekleştirilmektedir. İhracatımızda ilk 10 ülkenin payı % 43 iken, ilk 20 ülkenin payı %65'dir.

İthalat

2000 yılında 455 milyon Dolar olan takım tezgahları ithalatımız, 2010 yılında 1,3 milyar Dolara, 2018 yılında ise 1.6 milyar Dolara yükselmiştir. 2019 yılında ithalatımız bir önceki yıla göre %22 azalarak 1,3 milyar Dolar seviyesine inmiştir. Takım tezgahları ithalatımızın %25'i Almanya'dan, %70'i ise Almanya, İtalya, Çin, Tayvan ve G.Kore'den gerçekleştirilmektedir. İthalatımızda ilk 10 ülkenin payı % 87 iken, ilk 20 ülkenin payı %96'dır.

Takım Tezgahları İhracatımız (ABD \$)

			İHRACAT		
			2018	2019	2018/2019 Değişim
Madde Data Grup Adı	GTIP Kodu	GTIP AD	Dolar	Dolar	%
NACE.Takım Tezgahları	8456	MADDELERİN AŞINDIRILARAK, LAZERLE, FOTON, ULTRASON	138,756,214	134,276,276	-3.2%
	8457	METAL İŞLEMENE MAHSUS İŞLEME MERKEZLERİ, TEK İSTAS	14,962,356	38,337,566	156.2%
	8458	METAL İŞLEMENE MAHSUS TORNA TEZGAHLARI (TORNALAMA	8,887,916	33,163,515	273.1%
	8459	METALLERİ TALAŞ KALDIRMAK SURETİYLE DELMEYE, RAYBA	14,294,814	12,677,001	-11.3%
	8460	METALLERİ VEYA SERMETLERİ PARLATMA, ÇAPAK ALMA, Bİ	16,203,597	14,052,283	-13.3%
	8461	METALLERİ VEYA SERMETLERİ TALAŞ KALDIRARAK İŞLEYEN	28,282,186	32,817,293	16.0%
	8462	METALLERİ DÖVME, ÇEKİÇLEME, KALİPTA DÖVME, KESME, TAS	327,052,111	324,730,018	-0.7%
	8463	METALLERİ VEYA SERMETLERİ TALAŞ KALDIRMADAN İŞLEME	35,591,673	22,231,424	-37.5%
	8464	TAŞ, SERAMİK, BETON, ASBESTLİ ÇİMENTO VB MİNERAL M	19,978,358	21,619,474	8.2%
	8465	AĞAÇ, MANTAR, KEMİK, SERT KAUCUK, SERT PLASTİK MADDE	102,510,492	98,906,904	-3.5%
	8466	84.56 İLA 84.65 POZİSYONLARINDAKİ MAKİNALARDA KULL	73,570,746	66,032,235	-10.2%
	8467	EL İLE KULLANILAN, PNÖMATİK ,HİDROLİK VEYA ELEKTR	19,819,194	22,492,455	13.5%
	8468	LEHİM VE KAYNAK YAPMAYA MAHSUS MAKİNE VE CİHAZLAR,	5,856,600	5,763,681	-1.6%
	8515	ELEKTRİK, LAZER, IŞIK, IŞIN, ULTRASONİK VB YOLLARLA	49,641,478	59,457,965	19.8%
Takım Tezgahları Toplamı			855,407,735	886,558,090	3.6%

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Verileri

Takım Tezgahları İthalatımız (ABD \$)

			İTHALAT		
			2018	2019	2018/2019 Değişim
Madde Data Grup Adı	GTIP Kodu	GTIP AD	Dolar	Dolar	%
Nace.Takım Tezgahları	8456	MADDELERİN AŞINDIRILARAK, LAZERLE, FOTON, ULTRASON	105,274,963	70,453,767	-33.1%
	8457	METAL İŞLEMENE MAHSUS İŞLEME MERKEZLERİ, TEK İSTAS	297,720,706	213,255,960	-28.4%
	8458	METAL İŞLEMENE MAHSUS TORNA TEZGAHLARI (TORNALAMA	200,553,284	131,481,134	-34.4%
	8459	METALLERİ TALAŞ KALDIRMAK SURETİYLE DELMEYE, RAYBA	54,494,361	36,938,155	-32.2%
	8460	METALLERİ VEYA SERMETLERİ PARLATMA, ÇAPAK ALMA, Bİ	66,264,951	61,514,281	-7.2%
	8461	METALLERİ VEYA SERMETLERİ TALAŞ KALDIRARAK İŞLEYEN	30,016,747	25,368,860	-15.5%
	8462	METALLERİ DÖVME, ÇEKİÇLEME, KALİPTA DÖVME, KESME, TAS	180,965,286	189,219,596	4.6%
	8463	METALLERİ VEYA SERMETLERİ TALAŞ KALDIRMADAN İŞLEME	60,512,000	67,354,589	11.3%
	8464	TAŞ, SERAMİK, BETON, ASBESTLİ ÇİMENTO VB MİNERAL M	85,483,801	29,470,692	-65.5%
	8465	AĞAÇ, MANTAR, KEMİK, SERT KAUCUK, SERT PLASTİK MADDE	61,498,926	50,267,033	-18.3%
	8466	84.56 İLA 84.65 POZİSYONLARINDAKİ MAKİNALARDA KULL	165,669,026	169,978,210	2.6%
	8467	EL İLE KULLANILAN, PNÖMATİK ,HİDROLİK VEYA ELEKTR	195,071,198	126,973,571	-34.9%
	8468	LEHİM VE KAYNAK YAPMAYA MAHSUS MAKİNE VE CİHAZLAR,	6,062,314	8,618,768	42.2%
	8515	ELEKTRİK, LAZER, IŞIK, IŞIN, ULTRASONİK VB YOLLARLA	142,970,004	111,080,614	-22.3%
Takım Tezgahları İthalatımız			1,652,557,567	1,291,975,230	-21.8%

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Verileri

Ülkelere Göre Takım Tezgahları İhracatımız-İthalatımız (ABD \$)

İhracatımız					İthalatımız				
	Ülke Adı	2018	2019	2019		Ülke Adı	2018	2019	2019
		Dolar	Dolar	%			Dolar	Dolar	%
Genel Toplam		855,407,735	886,558,090		Genel Toplam		1,652,557,567	1,291,975,230	
1	ALMANYA	66,490,146	106,123,121	12.0%	1	ALMANYA	336,016,562	321,612,384	24.9%
2	RUSYA FEDERASYONU	47,643,364	44,243,043	5.0%	2	İTALYA	244,217,908	176,029,872	13.6%
3	A.B.D.	37,306,784	40,192,798	4.5%	3	ÇİN	253,014,569	168,017,242	13.0%
4	POLONYA	36,461,967	34,059,640	3.8%	4	JAPONYA	174,432,279	120,537,120	9.3%
5	FRANSA	19,858,297	30,914,888	3.5%	5	TAYVAN	204,900,616	116,033,217	9.0%
6	CEZAYİR	34,829,943	27,771,552	3.1%	6	GÜNEY KORE	98,421,542	65,403,143	5.1%
7	İTALYA	22,066,936	26,532,446	3.0%	7	A.B.D.	48,132,056	48,743,875	3.8%
8	KANADA	20,730,420	24,660,875	2.8%	8	İSPANYA	34,654,276	36,329,090	2.8%
9	ROMANYA	20,732,038	24,142,391	2.7%	9	İSVİÇRE	59,989,114	35,525,571	2.7%
10	HİNDİSTAN	18,364,424	22,738,820	2.6%	10	FRANSA	34,299,213	30,336,369	2.3%
11	İSPANYA	29,765,351	21,337,143	2.4%	11	AVUSTURYA	20,974,163	27,305,263	2.1%
12	ÖZBEKİSTAN	14,675,918	20,961,047	2.4%	12	ÇEK CUMHURİYETİ	17,261,175	21,683,838	1.7%
13	İNGİLTERE	17,426,587	20,434,047	2.3%	13	İNGİLTERE	10,185,546	13,654,133	1.1%
14	BULGARİSTAN	22,070,647	19,715,906	2.2%	14	POLONYA	14,242,133	12,250,273	0.9%
15	HOLLANDA	18,921,319	19,554,304	2.2%	15	İSVEÇ	11,808,923	11,636,356	0.9%
16	MISIR	12,309,776	18,748,780	2.1%	16	TAYLAND	9,352,351	11,591,866	0.9%
17	IRAK	15,480,676	18,627,137	2.1%	17	HOLLANDA	7,027,247	8,630,775	0.7%
18	MACARİSTAN	13,091,470	18,135,529	2.0%	18	BELÇİKA	4,069,469	8,029,248	0.6%
19	SUUDİ ARABİSTAN	15,043,497	16,904,365	1.9%	19	SLOVAKYA	4,397,773	5,370,107	0.4%
20	MEKSİKA	17,914,263	16,408,816	1.9%	20	DANİMARKA	2,184,874	5,215,302	0.4%

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Verileri